

У модерној држави, која је све више децентрализована, постоје поред јединица локалне самоуправе (општина) и друге организационе јединице вишег степена које су изведене према територијалном, функционалном или неком другом принципу и које уживају одређени степен самосталности и самоуправности. Те веће јединице се појављују у различитим облицима а један од њих су и аутономије. Иако су и ове аутономије различите, за њих је важно рећи да су по свом положају негде између јединица локалне самоуправе и саме државе, дакле да имају већи степен самосталности од локалне самоуправе, али да су испод саме државе или да то нису јер немају атрибуте државне власти. Иако је у принципу тако, у пракси су постојали и изузеци од правила да аутономија није држава па су неке аутономије (као рецимо бивше југословенске) биле у правом смислу квазиаутономије или квазидржаве. Као карактеристика децентрализованог државног уређења, аутономије су својствене унитарним државама мада није искључено да постоје и у федералним државама (у саставу неке федералне јединице), што је својевремено био случај са југословенском или совјетском федерацијом.

1. ПОЈАМ И ОБЛИЦИ АУТОНОМИЈЕ

Иако не постоји јединствена и прецизна дефиниција аутономије, могла би да се узме као прихватљива она професора Јована Ђорђевића, по којој се аутономија одређује у односу на центар државне власти и подразумева релативно самосталан и самоуправни статус појединих територија или становништва тих територија. За др Зорицу Радовић, идеална форма територијалне аутономије укључује постојање изабраног локалног законодавног тела са законодавним овлашћењима у важним областима живота, као и постојање сопствене извршне власти задужене за спровођење локалних закона и закона централне власти. У ствари, изворно значење (порекло) речи аутономија је грчко и то је грчка кованица састављена од атоса (што значи сам) и номоса (означава закон) и означава власт доношења закона мада је то доношење закона од стране аутономне јединице све више њена споредна и ограничена функција. Аутономије се формирају на одређеном простору који је особен по својим националним, историјским, друштвеним, економским, културним, географским и другим карактеристикама у односу на остале делове јединствене државе у чијем су саставу. То важи пре свега за нашу аутономију у саставу Републике Србије (која се образује у складу са посебним националним, историјским, културним и другим